

Dünyada yaşanmış **önemli kütle hareketleri (heyelan, çamur akması, kaya düşmesi, buz çığı vb.) kronolojisini** lise seviyesinde kronolojik olarak hazırladım:

Dünyada Önemli Kütle Hareketleri

Kronolojisi

1900 Öncesi

1887 – Çin Sarı Irmak Heyelanları

Büyük heyelanlar sonucu nehir yatağı değişti, binlerce kişi hayatını kaybetti.

1894 – Japonya Shōnai Heyelanı

Şiddetli yağış sonrası büyük toprak kayması meydana geldi.

1900 — 1950 Dönemi

1911 – Tacikistan Usoy Heyelanı

7.4 büyüklüğündeki deprem sonrası 2 km³ kaya kütlesi kaydı

Dünyanın en büyük heyelanlarından biri

Sarez Gölü oluştu

1920 – Çin Haiyuan Depremi Heyelanları

200.000'den fazla kişi öldü

Deprem sonrası binlerce heyelan meydana geldi

1949 – Tacikistan Khait Heyelanı

Deprem sonrası oluştu

12.000 kişi hayatını kaybetti

1950 — 1980 Dönemi

1962 – Peru Huascarán Çığ ve Heyelanı

Buzul çığı + kaya düşmesi

4.000 kişi öldü

1963 – İtalya Vajont Barajı Heyelanı

Dağdan dev kaya kütlesi baraja düştü

Dev dalga oluştu

2.000 kişi hayatını kaybetti

1970 – Peru Yungay Heyelanı (Huascarán Dağı)

Deprem sonrası buz ve kaya kütlesi

20.000 kişi öldü

Tarihin en ölümcül heyelanlarından biri

1980 — 2000 Dönemi

1980 – ABD Mount St. Helens Heyelanı

Volkan patlaması sonrası

Tarihin en büyük heyelanlarından biri

1985 – Kolombiya Armero Çamur Akması

Nevado del Ruiz volkanı patladı

Laharı (çamur akıntısı) oluştu

23.000 kişi öldü

1991 – Filipinler Ormoc Heyelanı

Şiddetli yağış

5.000 kişi hayatını kaybetti

1998 – Venezuela Vargas Heyelanı

Aşırı yağış

30.000 kişi öldü

Latin Amerika'nın en büyük felaketlerinden biri

2000 — 2010 Dönemi

2006 – Filipinler Leyte Heyelanı

Köy tamamen gömüldü

1.000 kişi öldü

2008 – Çin Sichuan Depremi Heyelanları

Binlerce heyelan

20.000 kişi heyelanlarda öldü

2010 – Çin Zhouqu Heyelanı

Şiddetli yağış

1.700 kişi öldü

2010 — 2020 Dönemi

2014 – ABD Oso Heyelanı (Washington)

43 kişi öldü

Modern dönemin önemli heyelanlarından

2015 – Nepal Depremi Heyelanları

Everest bölgesinde çok sayıda heyelan

2017 – Sierra Leone Freetown Heyelanı

1.000 kişi öldü

2018 – Endonezya Sulawesi Heyelanı

Deprem sonrası

Büyük çamur akmaları

2020 Sonrası

2021 – Hindistan Uttarakhand Buzul Heyelanı

Buzul kopması

Barajlar yıkıldı

200 kişi öldü

2022 – Brezilya Petrópolis Heyelanı

Aşırı yağış

230 kişi öldü

2023 – Papua Yeni Gine Heyelanı

Köyler gömüldü

Büyük can kaybı